

ת"פ 28659/02/14 - מדינת ישראל נגד פ' מ'

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 28659-02-14 מדינת ישראל נ' מ'

בפני כב' השופטת חנה מרים לומפ בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

פ' מ'

הנאשם

גזר דין

רקע

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירה של החזקת נשק לפי סעיף 144(א) לחוק העונשין התשל"ז-1977, בכך שבמשך כשנתיים עובר ליום 11.2.14, החזיק הנאשם שבביתו שב***** נשק מאולתר מסוג "קרל גוסטב". הנאשם הסתיר את הנשק בעליית הגג של המקלחת בביתו וטען כי החזיקו לצורך הגנה עצמית.

2. ב"כ הנאשם ביקש לטעון לעונש לאחר קבלת תסקיר בעניינו של הנאשם, למרות שהנאשם שהה במעצר בית מלא, וב"כ המאשימה לא התנגדה לכך, אולם הדגישה כי עמדתה למאסר.

תסקיר שירות מבחן

3. מתסקיר שירות המבחן עולה כי הנאשם בן 35, נשוי ואב לשלושה ילדים בני שנתיים ועד שמונה שנים, סובל ממחלה כרונית הגורמת לדלקות מפרקים או דלקות בכליות. הנאשם סיים 12 שנות לימוד במגמה מקצועית והוא בעל תעודת בגרות מלאה. בהמשך עבד הנאשם בתיקון מכשירי איתור ומיגון לרכב בחברות שונות, ומזה כשמונה שנים הוא עובד בתחום המסחר הכללי, בעיקר בסחר בחומרי ניקיון. הנאשם תיאר בפני קצינת המבחן את מצבו הכלכלי כבינוני ומסר כי מעצרו פגע באופן קשה בעסקיו, שכן הדבר גרם לפגיעה בתדמיתו מול הסוחרים האחרים והוא שקע בחובות. במקביל לעבודתו שירת הנאשם כסמל ראשון במנגנון הביטחון הפלסטיני.

4. עוד עולה מהתסקיר כי אביו של הנאשם לוקה בכליותיו, אמו עקרת בית הסובלת מבעיות בבלוטת התריס ומשפחת המוצא ניהלה אורח חיים נורמטיבי. קצינת המבחן התרשמה כי לנאשם קשר תלותי עם הוריו, הוא דואג לפרנסתם והם מתגוררים בביתו בשל מצבם הבריאותי.

5. קצינת המבחן מסרה כי מרישומו הפלילי של הנאשם עולה כי לנאשם הרשעה קודמת מלפני כשלוש שנים הקשורה בעבירות כלפי שוטר שבגינם נדון לעונש של מאסר מותנה וקנס.
6. ביחס לביצוע העבירה מסרה קצינת המבחן כי הנאשם לקח אחריות חלקית לביצועה, שכן הנאשם מסר לה כי הנשק שנתפס הופקד בידיו על ידי מפקדיו כחלק מתפקידו במנגנון הביטחון המסכל, אולם קצינת המבחן הדגישה כי דבריו של הנאשם אינם עולים בקנה אחד עם האישור שמסר, ממנו עולה כי הנשק שהופקד בידיו הוא מסוג ברטה. עוד מסר הנאשם לקצינת המבחן כי מאחר שהוא עבד במנגנון הביטחון המסכל הנתפס ברחוב הפלסטיני כידו הארוכה של השב"כ הוא חשש לשלומם ולשלום בני ביתו והוא חש צורך בהחזקת הנשק להגנה עצמית. הנאשם הוסיף כי שיתף פעולה באופן מלא עם השוטרים, חסך מהם את החיפוש ומיוזמתו מסר להם את הנשק. אשר למקום מציאת הנשק, טען הנאשם כי הסתירו בעליית הגג מחשש שיגיע לילדיו הקטינים.
7. קצינת המבחן העריכה כי הרקע לביצוע העבירה הוא הצורך של הנאשם להגן עליו ועל בני משפחתו על רקע עבודתו במנגנון הביטחון הפלסטיני. גם אם נהג באופן לא נורמטיבי ולא חוקי שיש בו טשטוש גבולות בין המותר לאסור. קצינת המבחן התרשמה כי הנאשם מניפולטיבי, נוטה לטשטש ולגמד את בעיותיו. ניכרים באישיותו קווים ילדותיים ולא בשלים ויש לו קושי בהצבת גבולות ברורים בין המותר לאסור. לצד זאת התרשמה קצינת המבחן כי לנאשם יכולות תפקוד טובים, הוא מנהל בדרך כלל אורח חיים תקין ונורמטיבי, עובד לפרנסת משפחתו והפסיק בעקבות מעצרו לעבוד במנגנון הביטחון הפלסטיני ולכן גורמים אלה מהווים גורמי סיכוי לשיקום ולהימנעותו מהתנהגות עבריינית בהמשך.
8. קצינת המבחן המליצה להתחשב בתקופת המעצר ומעצר הבית בה שהה הנאשם ולהתחשב בכך שההליכים הפליליים חידדו לו את גבולות המותר והאסור והמליצה כי בית המשפט יטיל על הנאשם מאסר אשר ירוצה בעבודות שירות לצד מאסר על תנאי משמעותי.

טענות ב"כ הצדדים

9. ב"כ המאשימה טענה כי הערך המוגן בבסיס עבירת החזקת הנשק הוא הגנה על שלום הציבור וביטחונם, שכן לא ניתן לצפות לאן הנשק יתגלגל ואיזה שימוש ייעשה בו. יש להתחשב בסוג הנשק כאשר מדובר במקלע מאולתר בכך שהחזקתו במשך תקופה ארוכה, כאשר לצדו היו מחסנית וכדורים תואמים, והנאשם אף ציין כי החזיק את הנשק לצורך הגנה עצמית, כל אלה יש בהם כדי להגדיל את פוטנציאל השימוש בנשק. ב"כ המאשימה הדגישה כי בית המשפט העליון מסר שוב ושוב כי בעבירה מסוג זה יש להטיל עונש של מאסר, גם אם לא היה בכוונת המחזיק לבצע פשע, וגם כאשר מדובר במעידה ראשונה של הנאשם.
10. אשר לנסיבות שהובילו לביצוע העבירה, קרי עבודתו של הנאשם בביטחון המסכל של הרש"פ, טענה ב"כ המאשימה כי מדובר בנסיבה לחומרה ולא לקולא שכן עצם חברות במנגנון מסוג זה, היא עבירה בפני עצמה. כמו כן הדגישה ב"כ המאשימה כי טענותיו של הנאשם להחזקת הנשק לא עולים בקנה אחד עם

האמור באישור שקיבל ממנגנון הביטחון המסכל באשר לסוג הנשק. ב"כ המאשימה עתרה למתחם של בין 12 חודשי מאסר ועד ל-30 חודשי מאסר.

11. ביחס לעונש המתאים, סברה ב"כ המאשימה כי על בית המשפט לגזור על הנאשם עונש מאסר בחציו העליון של המתחם וזאת בהתחשב מחד בחומרת העבירה ובצורך להרתיע את הרבים ואת הנאשם ומנגד בהתחשב בכך שהנאשם הודה בהזדמנות ראשונה ובהמלצת שירות המבחן.

12. ב"כ הנאשם טען כי הנשק לא נתפס בשטח ישראל אלא בביתו של הנאשם, ב****, מדובר בנשק מאולתר ומכאן נובעת טעות לגבי סוג הנשק. מטרת ההחזקה היתה להגנה עצמית מחשש לשלומם ולשלום בני משפחתו וכי הנאשם לא הכניס את הנשק לתחומי ירושלים ולא הוגש נגדו כתב אישום על כך שהיה חבר בביטחון המסכל ומדובר בגוף שעובד בשיתוף פעולה בטחוני עם השב"כ והרשויות. לדבריו מיד כאשר נודע לנאשם שאסור לו להיות חבר בביטחון המסכל, הוא הפסיק לעבוד שם. לדידו של ב"כ הנאשם מדובר בנסיבות ברף התחתון של עבירת החזקת הנשק והגיש לתמיכה בטענותיו אישור בדבר עבודתו של הנאשם בביטחון המסכל ובאישור נרשם כי הנשק הועבר לנאשם בתוקף עבודתו וכי הנשק שייך לרש"פ. (ראה נ/1).

13. ב"כ הנאשם ביקש לאמץ את המלצת שירות המבחן, וטען כי המתחם אשר טענה לו ב"כ המאשימה אינו מתאים לפסיקה הנוהגת ואף הגיש לתמיכה בטענותיו שני גזרי דין בהם הוטלו עונשים של שירות לתועלת הציבור ועבודות שירות. ב"כ הנאשם ביקש להתחשב בהודאתו המיידית של הנאשם עוד בשלב החקירה ובהזדמנות ראשונה בבית המשפט. ציין את נסיבותיו הלא פשוטות של הנאשם שהוא חולה בעצמו ואף מפרנס את הוריו החולים ואת אשתו וילדיו. ב"כ הנאשם ביקש להתחשב בתקופת המעצר והתנאים המגבילים בהם שהה הנאשם, שהובילו למצבו הכלכלי הקשה. נוכח כל אלה ביקש ב"כ הנאשם מבית המשפט להסתפק בענישה מותנית ולחילופין אם בית המשפט יסבור שיש להטיל עונש של מאסר, הרי שהוא יהיה לתקופה קצרה וירוצה בעבודות שירות.

14. הנאשם בדברו האחרון מסר כי לא ידע שהחזקת הנשק אסורה, מסר כי הוא המפרנס היחיד של הוריו, אשתו ושלושת ילדיו. ביקש מבית המשפט לנקוט במידת הרחמים והדגיש כי הוא עשה טעות חד פעמית שלא יחזור עליה.

עברו הפלילי של הנאשם

15. הנאשם יליד 78. צבר לחובתו הרשעה קודמת אחת משנת 2003 בשלוש עבירות של היזק בזדון, הכשלת שוטר והעלבת עובד ציבור שבגינן נדון הנאשם לעונש של מאסר על תנאי וקנס.

מתחם העונש ההולם

16. קביעת מתחם העונש ההולם למעשה העבירה נעשית בהתאם לעקרון ההלימה. לשם קביעת מתחם העונש

ההולם יש להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

17. במקרה דנן, הערך החברתי המוגן הוא הגנה על שלמות גופו של אדם, שכן פוטנציאל הנזק הטמון בשימוש בכלי נשק חם הוא רב. יפים לעניין זה דבריו של כב' השופט ג'ובראן ברע"פ 5921/08 רג'בי נ' **מדינת ישראל** (ניתן 25.03.09):

"החזקה של כלי נשק על ידי מי שאינו מורשה בכך יש בה פוטנציאל להוביל להסלמה חמורה ולתוצאות קשות של כל אירוע בו יהיה מעורב אותו נושא נשק, וזאת אף מקום שהנשק מוחזק אך למטרות 'הגנה עצמית בלבד'"

מדיניות הענישה הנוהגת

ב"כ הנאשם הציג פסיקה לתמיכה בטענותיו. סקירת הענישה הנוהגת מלמדת על פערים משמעותיים ביותר בין מספר חודשי מאסר לבין חודשי מאסר ארוכים, אולם, לא בכדי גזרי הדין אותם הגיש ב"כ הנאשם הם מהשנים 2000 ו-2007, שכן מאז ועד היום בית המשפט העליון חזר וציין כי יש להחמיר בעבירות אלה ולהטיל בגינם עונשי מאסר. בהתאם למדיניות זו ניכרת מגמת החמרה בענישה בעבירות בנשק. (ר' ע"פ 6294/10 **אמין אלקיעאן ואח' נ' מדינת ישראל** (ניתן 13.02.11), רע"פ **דואהרי נ' מדינת ישראל** (ניתן 25.4.12), ע"פ 3401/11 **שלאעטה ואח' נ' מדינת ישראל** (ניתן 10.1.12), ע"פ 7502/12 **כוויס נ' מדינת ישראל** (ניתן 25.6.13) יוער כי בפסקי דין אלה מדובר בהחזקת אקדח בעוד שבמקרה שבפני מדובר בהחזקת תת מקלע שהוא כלי נשק בעל פוטנציאל נזק רב יותר).

18. במסגרת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה (סעיף 40 ט' לחוק), יש לתת את הדעת לשיקולים הבאים:

א. הנאשם החזיק בתת מקלע עם מחסנית וכדורים תואמים, ומטרת ההחזקה היתה לצורכי הגנה עצמית, כך שפוטנציאל הנזק הטמון בהחזקת נשק מסוג זה הוא רב.

ב. הנאשם טען כי קיבל את הנשק במסגרת עבודתו בביטחון המסכל הפלסטיני. ראשית אציין כי האישור אותו הציג הנאשם לא עולה בקנה אחד עם סוג הנשק והחברה המייצרת נשק זה. באישור (נ/1) נכתב כי הנאשם קיבל נשק מסוג "ברטה", קרי אקדח קטן, בעוד שהנאשם החזיק בפועל בתת מקלע מסוג "קרל גוסטב". שנית, החזקת הנשק מתוקף עבודתו במנגנון שעצם החברות בו אסורה בוודאי שאינו יכול להוות נסיבה לקולא.

19. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין (סעיף 40 יג'), סבורני כי מתחם העונש ההולם נע בין 8 חודשי מאסר

העונש המתאים

20. בגזירת העונש המתאים לנאשם, בגדרי מתחם העונש ההולם, יש להתחשב **בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה** (סעיף 40 יא'). במסגרת זו מן הראוי לתת את הדעת לנסיבות הבאות:

א. **הפגיעה של העונש בנאשם, לרבות בשל גילו;** הנאשם בן 35, מנהל אורח חיים נורמטיבי, נשוי ואב לשלושה ילדים קטנים, סובל ממחלה כרונית, מפרנס יחיד של משפחתו ושל הוריו החולים. בעקבות ההליכים הנאשם נקלע לחובות כבדים ומצבו הכלכלי התערער, שכן הנאשם שהה במעצר במשך כחודש ובהמשך שהה במעצר בית מלא למשך ארבעה חודשים.

ב. **נטילת האחריות של הנאשם על מעשיו, וחזרתו למוטב או מאמציו לחזור למוטב;** הנאשם לקח אחריות למעשיו בהזדמנות ראשונה ואף שיתף פעולה עם השוטרים עוד בשלב החיפוש והחקירה.

ג. **עברו הפלילי של הנאשם או העדרו.** לנאשם הרשעה קודמת משנת 2003 שבגינה נדון לעונש במדרג נמוך.

21. עוד יש לתת דגש לשיקולי הרתעת הרבים, כפי שהדגיש כב' השופט שוהם בע"פ 7502/12 עת חזר על ההלכה שנקבעה ברע"פ 2718/04 אבו דאחל נ' מדינת ישראל :

"הסכנה הטמונה בעבירה החמורה של החזקת נשק מצדיקה הטלת עונשי מאסר לריצוי בפועל גם על מי שזו עבירתו הראשונה. בבוא בית המשפט לשיקול את הענישה בעבירות מסוג זה, עליו לתת משקל נכבד יותר לאינטרס הציבורי ולצורך להרתיע עבריינים בכוח מלבצע עבירות דומות, על פני הנסיבות האישיות של העבריין" (וראו גם, ע"פ 6583/06 אדהאם נ' מדינת ישראל (5.12.2006); ע"פ 2839/05 אל קאדר נ' מדינת ישראל (17.11.2005)).

22. באיזון בין השיקולים השונים, סבורני כי יש לגזור על הנאשם עונש מאסר ברף הנמוך של המתחם.

סוגיית הסטייה מן המתחם

23. במקרה דנן, לא קיימים שיקולים אשר מצדיקים סטייה מהמתחם, לחומרה או לקולא. **שיקול ההגנה על שלום הציבור** אינו מצדיק החמרה בעונשו של הנאשם. **השיקול השיקומי** אינו מצדיק הקלה בעונשו.

24. למרות המלצת שירות המבחן להטלת עונש של מאסר אשר ירוצה בעבודות שירות ומאסר על תנאי, נוכח חומרת עבירת החזקת הנשק והצורך לתת דגש להרתעת הרבים לא מצאתי לחרוג ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום, אלא התחשבתי בהמלצת שירות המבחן בקביעת העונש המתאים.

25. העובדה כי הנאשם מנהל אורח חיים נורמטיבי וכי הוא והוריו סובלים מבעיות רפואיות אינה מצביעה על היותו משוקם, אלא מדובר על נסיבות אישיות. מכאן שהנאשם אינו נכנס בגדרי סעיף 40 ד' לחוק העונשין ואין לראות בנאשם כמי שהשתקם. כפי שקבע כב' השופט רובינשטיין ברע"פ 6443/12 **ליצקי נ' מדינת ישראל** בפסקה ו' (פורסם ביום 09.09.12), "**הרי שאותן "נסיבות מיוחדות" אין משמעם ניהולם של חיים נורמטיביים גרידא, דבר המצופה מכל אדם ואדם אלא שנדרש דבר מה מעבר לכך.**"

26. עוד יצוין בהקשר זה, כפי שנפסק ברע"פ 2258/13 **אליהו מאירוב נ' מדינת ישראל** (ניתן 30.4.13 שם בפסקה 13), "**כי על אף חשיבות המלצותיו של שירות המבחן, גזירת הדין נעשית בידי הערכאה השיפוטית ומכאן שעמדת שירות המבחן, אינה אלא אחד השיקולים העומדים בפני בית המשפט בבואו לגזור את דינו של הנאשם - לעיתים יאמץ בית המשפט את המלצת שירות המבחן במלואה, לעיתים יאמץ אותה בחלקה ולעיתים ידחה אותה מכל וכל. כל עניין ונסיבותיו הוא, וכל מקרה ייבחן לגופו, תוך מתן משקל ראוי להמלצת שירות המבחן.**"

27. לאור כל האמור לעיל החלטתי להטיל על הנאשם את העונשים כדלהלן:

א. 10 חודשי מאסר, בניכוי ימי מעצרו

11.2.14-6.3.14

ב. 8 חודשי מאסר. הנאשם לא ירצה עונש זה אלא

אם יעבור בתוך שנתיים מיום שחרורו על העבירה בה הורשע.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, י' תמוז תשע"ד, 08 יולי 2014, במעמד ב"כ הצדדים והנאשם.